ANDREI CODRESCU, *CANDOARE STRĂINĂ*
RETROSPECȚIE PENTRU IDENTITATEA POETICĂ

Luminița CHIOREAN

Abstract

The poet enters by himself in the narrative or descriptive pattern the stylistic matrix of which is given by the *helix* – the vortex or the labyrinth, the *axis* – the road to the center or the identity and the *exist* – the "disappearance of the outside" – all the meanings of exile in English. Andrei Codrescu (a Romanian poet settled in New Orleans, The United States) writes a visionary poetry from the perspective of Balkan Levantine wisdom: the protection of the individual against history. Ambiguity, humor, paradox, parody, introspection, ontological memory, anamnesis, retrospection – all weapons of survival, are the instruments of a retro oriented prose in which the poet perceives the uprooting by symbols of the human condition: the alienation, the outsider and the exile. As an active rhetoric sign the return passage (the substitution) common to the text of the new literary cannon functions: the world as a borgesian library. The discursivity, the cutting of the lines (cut-up, the surrealist technique in the American da-da poems) associated with the *mainstream* technique of the journalistic style give the lines "respiration", a possible world. The tension between escape and reconstruction as simultaneous manifestations of the transcendence in the search of sense or the "hunger for identity" institute "the person as a unique identity"

"Lumea aceasta este guvernată de Haos şi Eros, două entităţi deloc arbitrare."[1]

Gestul aristocratic[2]de a sabota istoria, tentativa de a interpreta tristeţile exilului[3] ca o continuă problemă, dintotdeauna majoră, a culturii fiului risipitor[4] poartă în sine nevoia raportării la altceva pentru neastâmpărul aflării propriei identităţi: *„Marele semn de întrebare pentru mine era necesitatea culturii mele într-o orânduire mai amplă a lucrurilor"*[1995: 56], se confesează Andrei Codrescu.

Este aceasta o faţă a extravagantei etimologii heideggeriene prin care ne justificăm existenţa, rostul sau nelocul, în lumea în care am fost aruncaţi? Oricum l-am lua, acest "a locui acasă" este un favor…! Departe de a fi ostil schimbării, exilatul gândeşte exterioritatea cu încăpăţânarea învingătorului care va şti să-şi folosească libertatea în clădirea propriilor lumi, de fiece dată mai multe, simultane, variante contextuale ale desfăşurării eului. Cu cât situaţia e conexă libertăţii de a pendula între *spaţii şi culturi diverse*, cu atât fiinţa e mai angajată, până la riscul îndepărtării… Dar nu a pierderii sinelui. Evadarea va fi urmată de o refacere. *Exilul literar* [5] înţeles ca „dezrădăcinare" se declină prin nevoia de a stabili o identitate atemporală, aspaţială capabilă să preia toate vremelniciile şi poziţiile aşezării acestuia. Ca soluţie salvatoare, poetul, eseistul, publicistul, redactorul de radio şi televiziune, profesorul universitar Andrei Codrescu [6] propune starea de asediu „împotriva interpretării"[7], strategie incomodă canonului modern, dar novatoare, declarându-se afin cu spiritul camp[8] - noua sensibilitate este într-adevăr pluralistă. Ea îi va oferi exilatului şansa supravieţuirii. Iar omul de cultură trebuie să-şi manifeste predispoziţia cameleonică pentru a-şi construi masca şi rolul potrivite noii conjuncturi, având succes în happening-urile în care (de bună voie) se angajează ca autor, actor, regizor, scenograf. Iar publicul îl va ovaţiona…cu frenezie.

Din sfera ipostazelor socio-profesionale ale omului de cultură Andrei Codrescu, vom dezvolta activitatea scriitoricească. O primă ipostază, inedită pentru cititor, este cea a *estetului*, fiindcă nu e bine să te laşi în voia soartei. „Dacă *te mişti prin lume fără de ideologie sau*

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

măcar fără un sistem al tău, vei fi purtat în derivă, ca un dop pe valurile înspumate ale Haosului şi Erosului." [9]

Sentinţe estetice şi critice asupra poeziei americane din ultimele trei decade[10] sunt înregistrate în eseul *Domnul Teste în America şi alte momente realiste*, în 1993, instituind ca alter ego personajul titular (viziune arhetipală: reîncarnare) din eseurile lui Paul Valéry, invitat la recepţia operei de artă, în special la orchestraţia estetică a poeziei, căci: *„În America, toate formele artei sunt în serviciul literaturii. Menirea lor este să rotunjească cuvintele."* [1993:29]

În alt eseu [11] despre poetică, se remarcă necesitatea unei noi poetici, subliniind cu acuitate schimbarea: *„[…] we decided to forget the others and to form another Poets' Orchestra, consisting only of people who made their own instruments***."** [s.n. În limbajul obiectual, cuvântul ignoră funcţia instrumentală şi, devenind obiect, va controla imaginarul poetic, universul.]

Eseul *Domnul Teste*…surprinde prin imaginea bibliotecii borhesiene: alesele plimbări narative în poetica americană şi trasarea de traiectorii sau direcţii comunică despre noul canon, observaţie exprimată textual: *„- În ce direcţie vom merge? L-am întrebat în dimineaţa în care urma să facem una din obişnuitele noastre plimbări.*

- Huruie ca şi cum ar vrea să ne mâne spre nord.[…] Hotărârile sale erau dictate[12] *de sfatul unor obiecte neînsufleţite din jurul său."* [1993:45] Iată că cea de pe urmă sensibilitate este dată de carisma *postmodernă* - obiectul controlează universul - dinamică mai cu seamă în final de eseu: în temporalul fatidic al celei *"de-a Şaptea Nopţi"*…- parabolă ce pledează pentru Geneză: *"Această noapte ne-a găsit într-o profundă meditaţie. Ellen căuta mijloacele şi căile de a înăbuşi soba„Teste".*[n.a. confortul domestic al modernităţii] *În sinea ei rezolvase problema. Ea îşi propusese să îndoape emigrantul după vechile sale moduri de a gândi şi a cuceri geografia*.[n.a. acceptul pentru creolizare, multiculturalitate]. *Uriaşa sămânţă a unui Hitler feminin*[13] *începu să prolifereze tehnicisme"* [n.a. Fiind sursa exorcizării imaginarului poetic de către un Merlin – poet, „tehnicismele" vor fi devorate de naratologie. Ele vor da contur artei poetice.]

Eu, la rându-mi, eram adâncit în gânduri privind eşecul intenţiei: intenţionam să injectez filogenia în geografie cu scopul de a obţine noua mea poziţie. Am dat greş, mă bazasem doar pe versiunea codificată a filogeniei mele, care fusese Monsieur Teste." [1993:66] Modelul pe care-l vrea instituie se bazează pe o poetică a rupturii. „Tehnicismele" active în poemele lui Andrei Codrescu sunt relevante în acest sens: lumi răsturnate, reinstaurarea miturilor[1997:83]; [14], parodia, resurecţia motivelor, tehnica puzzle prin care orice realitate o poate substitui pe alta - sunt doar câteva aspecte ale naratologiei postmoderne

Dar scrisul se bate cap în cap cu existenţa lumii: *„ [Scrisul] este un adaos percepţiei, un proces dictatorial, un mod de a forţa conexiuni nefireşti […] Crezi că laşi imaginile să iasă la suprafaţă când în realitate pui doar un capac verbal, pe necunoaşterea ta…Perpetuezi un sistem*[15] *pe care se bazează mintea în clădirea aroganţei ei contra naturii…"* [1993:35]

Este un á propos la realităţile culturale ale epocii, suprarealism, dadaism[1995:149-150]; [16], comentarii pe care le aflăm din lectura eseului *Dispariţia lui „Afară": un manifest al evadării*, ce ni-l prezintă pe Andrei Codrescu în alte domenii de interes: *antropologia* şi *critica de artă*.

Lumea cunoscută e doar o insulă în marea amneziei: amintiri ontologice, secvenţe retrospective, alienare (exil psihologic)[17] **–** comentariu de asemenea la o poetică postmodernă (solitudine ce nu disperă, supravieţuire, insularitatea ca existenţă!)

Comportamentul febril mereu ancorat în realitate, în istorie ca timp al omenirii va consemna ipostaza *redactorului* care a consimţit să redea în direct revoluţia din România, ştiri, trăiri, experienţă prezente în volumul memorialistic: *The Hole in the Flag***,** 1991[18]**,**

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

dedicat tuturor „luptătorilor [..] care veghează să rămână deschisă gaura din steag către cerul libertății".

Sub semnul existențialismului ce activează simboluri ca *alienarea, „outsider"*-ul şi *exilul*, *poetul* va începe „propria felie de istorie postbelică.[…] Metafizica exilatului vede *condiția umană ca pe o serie de evenimente tragice."* Un „acasă" poate corespunde doar temporalului, prin renunțarea la spațiu: *„Fiind o creatură rătăcitoare a infernului, un outsider și un nomad, mă aflam într-o poziție magică atestată de întregul arsenal al gândirii umane."* [19] Timpul poetului autoexilat a fost punctat de sentimente fără chip, în care sunt inserate fapte: doar realul trăit, lipsit de ajustări onirice, fantastice, conform tradiției americane de *facto* suprarealistă. „Realitatea" este produsă continuu.

Într-un mediu suprasaturat cultural şi care amenință cu desființarea sensibilității, alunecosul *camp*[20] se impune ca „teatralizare a experienței" postmoderne, respingând seriozitatea culturilor de elită, dar şi stările extreme de simțire ale avangardei.

Straneitate familiară şi marfă ieftin căutată, *camp*-ul este parte a istoriei gustului snob, desemnând o postură aristocratică, cum ar fi Domnul Teste[1993:31][21] şi alte identități heteronime, dar şi acceptarea fără mofturi a culturii de masă primind ca arhetipuri aventurierul, picarro-ul, haiducul ori popularul mexican Pancho Villa[22], huliganul, scandalagiul. Credincios înțelepciunii levantine balcanice care protejează individul de istorie, prin arhetipurile ce-i populează poemele, poetul pledează pentru **persoana ca unică identitate.** Interioritatea controlează mecanismul dispariției lui „afară" înțeles ca exterioritate, manifestare liberă a spiritului: atât evadare, cât şi refacere. Din alteritatea manifestată în prima etapă a exilului: ***„Eu nu eram eu"***, ci mereu un alt eu, Andrei Codrescu va opta pentru identitatea poetică.

Măreția universului ludic îi oferă confort, nu în sensul monotoniei, sedentarismului. Spiritul jovial e predispus teatralității: bucuria scenei, probarea altor măşti, cochetarea cu alte identități. Acesta-i destinul exilatului literar!

Dintre trăsăturile **postmodernismului**, atitudine ce marchează lumea contemporană, pentru care arta este ***„marele discurs mediatic"***[23], reținem gustul *camp* adecvat în lectura poemelor lui Andrei Codrescu, incluse în volumul ***Alien Candor / Candoare străină***. ***Poeme alese 1970-1996***, publicat în 1997, respectiv literatura memorialistică.

„Viața este un fruct în inima unui creier țintit", susține poetul, în sensul minții iluminate, cea aleasă, prin urmare, *„moartea este goana de ultima clipă după vitamine"*[1993:30]. Este foamea levantină, de mişcare, de libertate, exprimată de un Tristan Tzara printr-o remarcă de un crud autentic: *„Mintea mea a crescut prea mult pentru Balcani"*. Imaginea nu-i va scăpa poetului care, în acelaşi spirit al outsider-ului, va consemna: *„Mintea este o fiară rapace al cărei apetit depăşeşte geografia. Libertatea este o lăcomie a minții și atât timpul , cât și geografia complotează împotriva ei, o subalimentează și o amăgesc."*[1995:158]. Această foame persistă în miezul exilului poetic din necesitatea legitimării identitare…inedite.

Pentru început, îl cunoaştem pe **Domnul Teste** ca provocare a instalării în „camp-ul literaturii, prin asumarea unui set de convingeri estetice: *„Fără ajutorul său, eu n-aș fi știut de existența unor lucruri mai bune decât altele în lumea aceasta. Teste era un rafinat al bucatelor și băuturilor"* [1993:48]- pasaj autoreferențial referitor la universurile imaginare(cuprinse în lexemul "bucătărie")ce-l recomandă pe poet ca aflându-se într-un impas: va părăsi lumea lui Teste, modernismul, în favoarea postmodernismului rapace? Se poate sesiza un potențial conflict întrezărit între modernism şi postmodernism.

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

Despărţirea de Teste, în fapt de modernism, se face printr-o deliberare imprudentă[24]. „*Insulta lui Teste*" va anunţa „metodologia" **dedublării eului poetic** de mai târziu: *„Am să-l imortalizez pe Monsieur Teste într-un roman. Era metoda lui Paul Valéry de a-l supune pe Teste […] Un roman ce va fi unic.* [n.a. Se observă încrederea în viitorul poeticii sale, în vocaţie, în poezia sa]. *Este greu de conceput, deoarece nu numai personajele, ci şi cuvintele se prezintă sub forma unor anume raporturi între ele. Ţine de natura relaţiilor de a delega dreptul de proprietate părţii eronate."* Merită a se reţine optimismul prin debutul unei noi activităţi în care tocmai fusese iniţiat: relaţia cu Şcoala de poezie americană.[25]

În acest timp limba română devenea *„dimensiunea tainică"*, matricea spirituală pe care nu o va putea trăda. Pentru a supravieţui, se angajează în procesul de naturalizare: *„Sigur doar relaţiile naturale se împacă cu averea."* …Având convingerea vocaţiei, destinaţia rămăsese aceeaşi. Va schimba doar *„mijlocul de transport"* ideatic: limba engleză.

„Relaţiile nefireşti sunt incerte şi prin urmare răspunzătoare de definitiva mea deposedare de teritorii", mărturiseşte poetul. Este tonalitatea prin care acceptă dezinserţia socială[26] De aici **posibilitatea locuirii simultane a mai multor lumi virtuale**, unde suferă sau se poate împlini, poate rodi. Digitally yours! Este un mod de a înfrunta realitatea.

„Ar putea fi oare relaţii nefireşti între personaje care se cunosc între ele? Nu. Faptul că se cunosc le legitimează legătura. Deci prima regulă a romanului meu ar fi: ***persoanele nu trebuie să se cunoască între ele****.[…]"* [1993:48]Doar poetul contabilizează măştile. Apoi el le prezintă cititorului-receptor… Spre o dreaptă evaluare!

Teste va fi investit cu **statutul de prototip al heteronimelor** la care accede poetul. Astfel: Julio Hernandez, Peter Boone, Alice- Hendreson Codrescu, Calvin Boone, OSD sunt variantele poetice identitare din anii 1970-1972, perioada Sibiu - New-York, voci lirice prin care transpare corporalitatea poeziei. Spaţiul lui „Afară" sau exterioritatea respiră libertatea - „*in birds is our stolen beung…"(****From a Trilogy of Birds****)*. Dar cum nu cunoaşte (încă) mecanismul de funcţionare al libertăţii, frustrat până atunci de asemenea trăiri, poetul pendulează între *„dorul de a zbura"* şi teama de *„necunoscut"*. Către ce? *„they carry on my destruction, more obvious/ as I get closer to death."* De ce?…E o amăgire, căci se erijează în *„sezonier"*- agent al … propriului timp[27] **.**

Poemul ***The License to Carry a Gun*** devine actul prin care îşi asumă identităţile lirice: ***„..I am a gun and paolo and john and grazzia..."*** Subliniind (mai ales pentru sine): *„permisul de armă e permisul de a fi",* îşi asumă destinul de outsider…cultural [28]: **arheitatea** mai mult decât dinamică, chiar violentă, un asasinat absolut necesar momentului**.** Tot de la Mr.Teste avem explicaţia: *„Fiinţele inferioare, zise Teste, pot să înţeleagă nişte lucruri numai dacă privirea le este deşteptată prin violenţă"*[1993:63] - trezirea în/ la realitate!

Haosul şi Erosul au ca finalităţi imediate *ludicul şi expansiunea* Ca „aliment" le va fi prescris universul virtual compensatoriu[34]. Aici se nutresc din *straneitate*, dar şi din *repetiţie şi exhibiţionism*. Plăcerea pentru ludic - *„Îmi plac giumbuşlucurile. Le consider forme de relaxare."* [1993:44]**-** , parodic, ironie, glumă, anecdotă, toate sunt vestigii ale gândirii levantine balcanice de care poetul face uz. Râsul şi uitarea „de-semnează" metafizica supravieţuirii prin creaţia mnemonică: pentru a scrie, trebuie să ţii minte, dar pentru a exista a trebuit să uiţi.

E tensiunea proprie exilului redată în poemul ***Not a Pot to Piss In (My Life as a Pot)***[1997:300-331], în care, cu acuitate, transpar drame ale *dezrădăcinării*, simultan relatate, ale interiorului unei lumi ce se desfăşoară înlăuntrul alteia, la nesfârşit!

„**MY LIFE AS A POT./** In giving me a subject as big as the world

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

the distinguisched organizers / showed a lot of faith-
as much faith as mud can have in mud- / Given the vastness and the nature
of the subject prose is wholly inadequate / being both square and utilitarian-
this art I decided will only be served by poetry / wich is no simple repository
but rather like a shapely pot itself a wholly / surprising recasting of the matter…"

Design-ul narativului autobiografic de(s)-scrie spirala sau *helix*-ul ca un prim sens al exilului [29]. Atitudinea estetizantă *camp* este neutră pentru orice exilat …din cultură. Realele toponime[30]: Sibiu, Transilvania, Carpaţi, California, Baton Rouge & New Orleans, utopica Republică a Oamenilor de Ţărână sunt spaţii ale nostalgicului „acasă", un centru al universului, corespunzător pentru „axis". **Paradigma stilistică** propusă aminteşte de iluminiştii secolului al optsprezecelea, cei cărora le datorăm democraţia şi drepturile omului. *„Aceste concepte artificiale, dar mult-iubite, nu se aplică zeilor."*[31]

Cine defineşte cea de pe urmă semnificaţie: „exit"? Cu certitudine, Poezia:
„that poor god without a pot to piss in /whose shards are now everywhere to be found"[1997:328]
Fragmente dintr-o oală care a fost şi încă mai este viaţa mea, a ta! Pledoarie a evidentului![32]

„Tensiunile care te încearcă nu sunt personale, deşi le resimţi ca atare. Ele sunt doar ***interacţiunea ciocnirii frontale dintre Haosul parţial centrifug cu Erosul parţial centripet.*** *Discuţia se poartă între cei doi, tu eşti doar o rotiţă în vintrele maşinii făcătoare de minuni."*[33]

Manifestându-se împotriva interpretării, în sensul amânării hermeneutice în favoarea supremaţiei imanenţei, a transparentizării, poetul Andrei Codrescu se va pronunţa pentru **o erotică a artei.**[34]

Intenţia analizei[35] de faţă nu este decât punctul de vedere al unui cititor-*sezonier* aflându-se în rătăcire pe acest *„şantier de supravieţuiri"*…De ce ***Alien Candor/ Candoare străină***:? Trecutul nu mai poate fi recuperat cu candoare. Ci cu ironie…

„Exil" înseamnă mai cu seamă „Exit". „*Aflasem ultimul dintre şpilurile Americii.* ***ESTE UN CREUZET. EL TE VA TOPI.*** *Desigur nu mă aşteptam să mă topească în măruntaiele mentorului meu spiritual."* [1993:67-68][36]

Impactul cu lectura poemelor lui Andrei Codrescu? M-a făcut să înghit o parte a Americii (parţial: nu i-am epuizat cărţile!). În acest timp, poetul îmi ţine fălcile larg deschise...[37]

Sunt CD-ul ce tocmai i-a înregistrat confesiunea: „*My professional services […] consist of techniques for sabotaging history with the aid of god. so to speak."*(*The History of the Growth of Heaven*) [1997:106]

Adnotări

[1] Vezi articolul: ***Miracole. Lui Ed Sanders***, în *Dilema,* nr. 440, 3-9 aug. 2001.
[2] …Şi nu „etnic" sau al „minoritarului"…!
[3] Pentru poet, exilul constituie o condiţie literară.
[4] Metafora antropocentristă primeşte conotaţia celui care are „libertatea de a se experimenta şi pendula între diverse spaţii şi culturi", imaginea autoexilării (Dintr-un interviu consemnat în revista *Vatra,* nr.2-3/2003, Tg. Mureş).

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

[5] Variante ale exilului: literar sau metaforic, politic, autoexil etc. În post-1989 (post-istorie) nu există exilat

[6] Poet american de origine română, pe numele adevărat **Andrei Perlmutter**, s-a născut în 1946, la Sibiu. Semnează sub pseudonimele **Andrei Steiu**, mai întâi, apoi **Andrei Codrescu**. Emigrează în America în 1965, Poet, prozator, eseist, traducător, publicist şi editor, comentator de radio şi televiziune, profesor de limba şi literatura engleză, la Louisiana State University din Baton Rouge, Andrei Codrescu este una dintre cele mai apreciate şi mediatizate personalităţi ale literaturii americane. A fondat jurnalul de poezie **Exquisite Corpse**.

[7] Sintagma ***Împotriva interpretării*** constituie titlul omonim al cărţii lui Susan Sontag, apărută la Ed. Univers, 2000, traducere de Mircea Ivănescu, postfaţă de Mihaela Anghelescu Irimia. Acest volum de antropologie culturală l-am considerat fundamental în redactarea eseului.

[8] Camp-ul este sensibilitatea acut reclamată de postmodernism, realitate considerată reper în acest studiu. Semnifică „aşezarea consolidată, fundamentată", obiectiv al (de)construirii!(v. Anexa)

[9] *Dilema*, articolul citat (***Miracole***…)!

[10] Se fac aprecieri la adresa Şcolii de poezie din New-York: poeţii cunosc secrete pe care le risipesc cu generozitate. *„Gustare, supă., pateu de foaie gras, sos, un purceluş sugar cu un măr în gură, cartofi pai fierbinţi, fructe (piersici, pepeni galbeni şi mure), droguri (cocaină, yoga şi marijuana), coniac Napoleon, fursecuri cu stafide şi rom, eclair-uri şi baclavale, trabuce, cafea, miere, desert, frişcă…"*
[1933:33] Creolizare! Poeţii propun un „şantier al supravieţuirii"

[11] ***Two poets'orchestras***

[12] Obiectul controlează universul.

[13] Identity-Shift…-ing!

[14] *„I sell myths not poems. With each poem goes a little myth. This myth is not in the poem. It's in my mind…"*(***De natura rerum***)

[15] America simte nevoia computerizării informaţiilor livreşti, inclusiv a cărţilor de poezie, a traducerilor, pentru a salva lumea de un veac de ariditate, aspect postmodern surprins în „transparentizarea" lumii de azi.

[16] Eseistul insistă pe cut-up, versiunea poemului dadaist american.

[17] Ca în eseul ***Dispariţia lui „Afară": un manifest al evadării***, Ed. Univers, 1995

[18] Versiunea în limba română a volumului memorialistic: ***Gaura din steag***, 1997.

[19] Reflecţii asemănătoare sunt conţinute în eseul ***Dispariţia*** …, p.60-61.

[20] Vezi, comentariile la camp, în anexă!

[21] *„ Teste va însemna gust."* …chiar o scânteie de erotism.

[22] Cultura „pop"!

[23] Indeterminarea, fragmentarea, decanonizarea şi deconstrucţia, lipsa-de-sine / lipsa-de-adâncime, ne(re)prezentabilul, hibridizarea, carnavalescul, performanţa / participarea, construcţionism, imanenţă, tehnologism, dezumanizare, primitivism, erotism, experimentalism etc. Însuşi Andrei Codrescu afirma într-un interviu luat de Lidia Vianu: *"My religion is Creolisation* (n.a. multiculturalism), *Hybridization, Miscegenation, Immigration, Genre-Busting* (n.a. gen „exploziv"), *Trespassing* (n.a. trecere ilegală), *Border-Crossing* (n.a.frontiere, margini), *Identity-Shifting* (n.a. accident genetic! „Hitler feminin"!), *Mask-Making* (n.a. identităţi, măşti) *and Syincretism."*

[24] „*Desperado Literature*"!

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

[25] Şcoala de poezie New York: Edward Albee, Anne Waldman, Lewis Warsh, Tom Veitch, Terry Patten, Michael Palmer, Aram Saroyan, Lewis McAdams, Kit Robinson, Jim Gustafson, Pat Nolan, Jeffrey Miller etc.. Apreciază opera scriitorilor: Ted Berrigan, Jeffrey Miller, Joe Cardarelli, E.M.Cioran, Mircea Eliade, Ioan Culianu, Gherasim Luca, Paul Blackburn şi Joel Oppenheimer (*Prefaţa* la *Alien Candor*)
[26] Depeizarea sau „dez-inserţia" omului din lume prin pierderea treptată a simţului realităţii (după G. Vattimo). Trăirea în lumi virtuale! Sunt vizibile lecturile din Paul Valéry, Heidegger, G. Vattimo, Susan Sontag, J. Habermas.
[27] Poemele nostalgice ale lui *„Hulio Hernandez",* op. cit. , p. 27
[28] „Outsider"-ul cultural resimte identitatea (culturală) doar la nivel personal.
[29] În limba engleză termenul „exil" are trei sensuri: **„helix" (spirală), „axis"(centru), „exit" (ieşire"), semnificaţii ce vor impune paradigma stilistică a scrierii poemelor autobiografice.**
[30] Toponimele sunt înregistrate în titlul „grupajelor" de poeme incluse în volumul ***Alien Candor***. Acestea respectă o anume ordine cronologică ce ne oferă traseele urmate de poet, dinamica eului liric. Toponimele consemnează geografia imaginarului la care subscrie poetul în / spre aflarea măştilor identitare inventariate cu luciditate, asumându-şi-le prin raportare la istorie (timp) şi spaţiu.
[31] *Dilema*, art.cit.
[32] Orfism? Nostalgic romantic?!
[33] *Dilema*, art. citat
[34] Este sintagma prin care Susan Sontag intră în istoria…postmodernismului, *avant la lettre:* plăcerea textului, a muzicii, a formelor şi deformărilor plastice, această percepere e asemenea unei erotici.
[35] …Nu este o analiză completă, ci doar permisiunea respirării poemului!
[36] Şi iată iluzia ieşirii din modernism!
[37] Parafrazare după un citat din ***Domnul Teste***…, p.48

BIBLIOGRAFIE DE AUTOR

Cărţi publicate în limba română:
Poezie: *Permisul de port-armă*, 1970; *Istoria creşterii paradisului*, 1971, 1973; *aici, ce, unde*, 1972; *Antrenament secret*, 1973; *Dimineaţă serioasă*, 1973; *gramatică şi bani*, 1973; *Un apartament prăfuit pentru Jan şi Anselm*, 1976; *Doamna pictoriţă*, 1977; *Căsătoria insultei cu injuria*, 1977; *Pentru iubirea vestonului*, 1978; *Necroccorida*, 1980; *Romburi pe zăpadă*, 1981; *Poeme alese 1970- 1980*, 1983; *Tovarăşe Trecut, Domnule Prezent*, 1986; *Alien Candor / Candoare străină,* poeme alese 1970-1996, Editura Fundaţiei Culturale Române, 1997; *Poezii alese* (ediţie bilingvă), Ed.Paralela 45, 2000.
Proză: *De ce nu pot vorbi la telefon*, 1971; *Pocăinţa Lorrainei*, 1976; *Domnul Teste în America şi alte momente realiste*, Ed. Dacia, 1993; *Contesa sângeroasă,* Ed. Univers, 1997; *Mesia,* Ed. F.C.R., 2000.
Eseuri: *Tânjind după o lebădă*, 1986; *Crescut de Marionetă doar pentru a fi ucis de Anchetă*, 1989; *Dispariţia lui "Afară": un manifest al evadării,* 1995.
Memorialistică: *Viaţa şi epoca unui geniu involuntar*, 1975; *În papucii Americii*, 1983; *Gaura din steag. Versiune în limba română de Dan Nicolaescu,* Ed. Athena, 1997.

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

BIBLIOGRAFIE CONSULTATĂ

Bibliografie de autor:
Andrei Codrescu, *Domnul Teste în America şi alte momente realiste*, Ed. Dacia, 1993;
Andrei Codrescu, *Dispariţia lui "Afară": un manifest al evadării,* Ed. Univers, 1995;
Andrei Codrescu, *Alien Candor/ Candoare străină,* poeme alese 1970-1996, Ed. Fundaţiei Culturale Române, 1997;
Andrei Codrescu, *Gaura din steag*, Trad. de Dan Nicolaescu*,* Ed. Athena, 1997

Publicistică:
Articolele semnate de Andrei Codrescu în *Dilema*, perioada 2000-20003; interviuri realizate de Lidia Vianu (http://lidiavianu.scriptmania.com), Letiţia Guran (în *Vatra*, nr.2-3, 2003)

Bibliografie critică:
Lucian Boia, *Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr şi ficţiune*, Ed. Humanitas, 2002;
Mircea Cărtărescu, *Postmodernismul românesc*, Ed. Humanitas, 1999;
Johan Huizinga, *Homo ludens*, Trad. de H.R.Radian, Ed. Humanitas, 1998;
Jean-François Lyotard, *Condiţia postmodernă*, Ed. Babel, 1993;
Ovidiu Morar, *Avatarurile suprarealismului românesc*, Ed. Univers, 2003
Mircea Muthu, *Balcanismul literar românesc*, Ed. Dacia 2002;
Richard Rorty, *Pragmatism şi filozofie post-nietzscheană. Eseuri filosofice (II)*, Traducere de Mihaela Căbulea, Ed. Humanitas, 2000;
Susan Sontag, *Împotriva interpretării*, Traducere de Mircea Ivănescu, Ed. Univers, 2000;
Gianni Vattimo, *Societatea transparentă*, Ed. Pontica, 1995.

ANEXA: Camp-ul: aplicaţie la o „erotică a artei". Însemne sau aspecte ale *camp*-ului, după Susan Sontag [2000:314-347] Fiind un tip de estetism, camp-ul propune cu generozitate propriul univers estetic din ale cărui însemne amintim:
1. *Camp*-ul este un tip de estetism: un hibrid a cărui disponibilitate formală este impuritatea, modalitate de exprimare stilizată ce poate fi exemplificată prin versurile din poeme ca: ***Mnemogasoline, Christmasin New York, Not a Pot to Piss In (My Life as a Pot)*** [1977:258-291;291-296;300-331]
2. Viziunea *camp*, maniera de a privi lumea, lucrurile este completată printr-o calitate *camp* descoperită în obiecte şi în comportarea unor persoane. Astfel, în eseul ***Domnul Teste în America,*** există pasaje edificatoare de renunţare la funcţia instrumentală a cuvântului, tehnică prin care acesta devine obiect şi subjugă personajul: *„Ellen căuta mijloacele şi căile de a înăbuşi soba „Teste" […]. Uriaşa sămânţă a unui Hitler feminin începu să prolifereze tehnicisme."*[1993:66]– majoritatea obiectelor camp sunt urbane: cinematografe, afişe, telefoane, blocuri, cluburi… *„The content that fills the flowing shapes of my heart's pure yearning is communal like the city.*

A fraudulent but place like any other." [*Comrade Past&Mister Present*,1997:244] Logos-ul este vehiculul instrumentelor sensibile numite scriitori sau cititori. *„Coincidenţele, sincronicităţile şi miracolele ţi se întâmplă ţie, pentru că eşti un obiect anume în vârtejul care curge în şi prin tine, creând momente de paradox."*, sublinia într-un articol publicistul, în pledoaria pentru o erotică a artei.

„Ochiul camp, scrie Susan Sontag [2000:316], *are puterea de a transforma experienţele"*…Recunoştinţa este un fel de strugure pentru vin. Îl striveşti în propria-ţi

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

inimă în loc să-l risipeşti în rugăciuni şi, pe nesimţite, te mai alegi şi cu vreo treizeci de „vedre de dragoste". E ca şi cum poetul ar spune:

„ God's scattered thoughts werw a constannt source / of confusion to him
until he conceived of two faithful mugs / that would be a perfect metaphor for his job
whith was filling the emptiness." [… *My Life as a Pot*, 1997:300]

Este prezentă aici cupa ca variantă aristocratică pentru oala destinată fiinţei comune ce-şi asumă *„anxietatea ontologică drept proprietate exclusivă a celor creaţi…"*

3. Din canonul camp fac parte exemplele aleatorii de lucruri: *„N-am să menţionez aici toate lucrurile cu care se reîntoarce acasă din preumblările sale solitare, fragmente de vechi scări de incendiu, melci fără cochilii (limaxi), şosete murdare, meteoriţi."*[1993:67]

4. Deseori arta *camp* este artă decorativă, accentuând textura, dezvoltând un ambiental sau un descriptiv ostil în detrimentul narativului, al substanţei: *„…I am a perfect absorber of detail. The shine on someone's shoes, if properly framed, can repeat itself ten thousand times unhindered in the recesses of my brain…"* [*The Origin of Electricity,* 1997:94] Detaliul solicitat la infinit poate funcţiona şi în absenţa subiectului, care nu manifestă vreo pretenţie.

5. Camp-ul reprezintă o viziune asupra lumii: este pasiunea pentru exagerat, excentric, lucrurile-care-sunt-ceea-ce-nu-sunt, ca în Art Nouveau (tunele sub forma unor tulpini de orhidee; viaţa, destin sub forma unui vas: cuib, cupă, ceaşcă, oală!)

6. Androginul este una din marile imagini ale sensibilităţii camp: *Maximum* semnifică opera: *"Şi-a făcut apariţia perfectul- un hermafrodit perfect, un unicorn."*[1993:57] De aici triumful stilului epicen, convertibilitatea între sexe, între „persoană" şi „lucru" plăcerea de-a exagera eroticul, manierismele îndrăgostiţilor; forma cea mai rafinată a atracţiei sexuale argumentată printr-o parabolă erotică: *„Marea cotitură: reîntoarcerea în ţara ţinuturilor sălbatice - ţinutul rustic al Californiei de Nord! […] Experienţa noastră de viaţă, diferită după cum se poate vedea, izvorâse, până la acest punct, dintr-un fel de peisaj-comun (al modernităţii!) cum ar fi un leu şi un om făcuţi dintr-un sfinx de plastic. Dar acum mă aflam pe punctul să-l duc pe Monsieur în chiar locul unde apăruse prima fisură pe harta sufletului meu…o lume stranie (geografia spirituală: „combinaţia nordamericană: moloch şi eros)"*[1993:50]. În sprijinul erotizării artei stă afirmaţia poetului: *„Vitality calls to eros, so at least one reason for the practice is the eroticisation of the univers."*

7. Deosebirea dintre lucrul purtător al unui sens şi lucrul ca artificiu (pur) duce spre teatralizare, travestiu, imitare, ce se pot înrudi cu tendinţa camp:*„I wear a dunce cap."* [*Belligerence,* 1997: 248] Sensibilitatea camp poate opera în text prin dubla semnificaţie, fapt sugerat şi de forma verbală „to camp" cu sensul de „a poza", ce are caracterul duplicitar de a seduce. De aici preferinţa postmodernă pentru lumile identitare! Camp-ul este glorificarea personajului, numirea identităţii, a unităţii, forţa persoanei, complexitatea naturii umane.

8. Camp-ul se bazează pe inocenţă…..*CANDOARE*!

9. Emblema camp-ului este sporitul extravaganţei: Gaudi! Şi încercarea de a i se da ceva extraordinar. Voi exemplifica printr-un design al narativului: *„Şi care sunt lucrurile cele mai ingenioase de pe acest pământ? Oh, Catedralele, desigur. Ele sunt de neegalat în puritate. Îmi voi construi romanul sub forma nunei catedrale şi îmi voi plasa personajele la punctele de intersecţie ale navelor pe orbite eliptice astfel că, oricât de mult ar încerca, ele să nu se mai poată intersecta. Pe M. Teste am să-l pasez la colţul unui pătrat interior dinspre nord oferindu-i şansa de a privi încât să vadă întregul cerc al personajelor de deasupra, fără să le poată atinge până când cecul nu devine pătrat. Şi acesta, se ştie, va lua ceva timp. Vai, ce insultă!"*[1993:22]

10. Seriozitatea şi demnitatea lucrului impun opera. Dar şi angoasa, cruzimea, tulburarea. Camp-ul este ludic, ironia şi satira, dandysmul modern … etc.

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)

***

Poetry is a discourse.
And we, its discourages.
If it's a world wide depression,
Everybody is depressed. [*Poetry*, 1997:122]

BDD-A2744 © 2005 Universitatea Petru Maior
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 23:07:24 UTC)